

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδότησης 117/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α')**
Συνεδρίαση της 21ης Μαΐου 2019

Σύνθεση

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αγγελική Καστανά, Ευσταθία Τσαούση, Βασίλειος Κορκίζογλου, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια : Εμμανουέλα Πανοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος : Το υπ' αριθ. πρωτ. 9321 ΕΞ 2019/11-2-2019 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας, Τμήμα Β' Αιγιαλού και Παραλίας.

Περίληψη ερωτήματος : Ερωτάται ποιο όργανο είναι αρμόδιο για τη θεώρηση των τεχνικών στοιχείων των μελετών, που αφορούν στη νομιμοποίηση ιδιωτικών λιμενικών έργων, κατά τις διατάξεις του ν.2971/2001, σε συνδυασμό με το ν.3852/2010.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

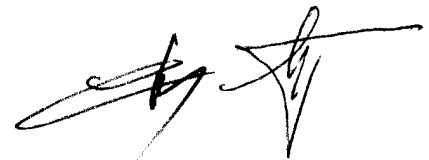
1. Την 6.3.2018, η ερωτώσα Υπηρεσία παρέλαβε το υπ' αριθ. πρωτ. ΓΓΔΠ 0003486 ΕΞ2018/1.3.2018 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας

Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα την θεώρηση τεχνικού φακέλου για την νομιμοποίηση ιδιωτικού λιμενικού έργου. Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται το υπ' αριθ. πρωτ. ΤΕ68053/1448/6.4.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων (ΤΥΕΛΕ) της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής και το υπ' αριθ. πρωτ. ΑΤΝΕΔΕ/0020437/ΕΞ2016/20.12.2016 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Νομοθετικού Έργου και Δικαστικών Ενεργειών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, με τα οποία εκφράζονται αντικρουόμενες απόψεις ως προς την αρμοδιότητα ή μη της Περιφέρειας Αττικής για τη θεώρηση τεχνικού φακέλου (τοπογραφικό διάγραμμα κλπ) που συνοδεύει την αίτηση για την νομιμοποίηση ιδιωτικού λιμενικού έργου.

2. Το ζήτημα ανέκυψε λόγω της αίτησης για τη νομιμοποίηση προβλήτας, που βρίσκεται μπροστά από το ξενοδοχείο «Ε.Β.Ρ.Η.» στη θέση «ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ» Αναβύσσου του Δήμου Σαρωνικού προς την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών-Ανατολικής Αττικής, στην οποία (αίτηση) περιλαμβάνεται τοπογραφικό διάγραμμα και τεχνική μελέτη από ιδιώτη μηχανικό. Η ως άνω Κτηματική Υπηρεσία, με το υπ' αριθ. πρωτ. 17610/217/7.5.2018 έγγραφό της, ζήτησε τη διατύπωση απόψεων από την ερωτώσα Υπηρεσία για την επίλυση του ζητήματος της αρμοδιότητας θεώρησης διαβιβάζοντας τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία, επισημαίνοντας ότι μέχρι σήμερα όλες οι τεχνικές υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής αρνούνται ότι έχουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα για την θεώρηση τεχνικού φακέλου που αφορά στη νομιμοποίηση ιδιωτικού λιμενικού έργου, βάσει της παραγράφου 9 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α'285), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σημειώνεται ότι ειδικά στην περιοχή της Αττικής υφίσταται μέχρι σήμερα «πληθώρα» λιμενικών έργων ιδιωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων κλπ, για τα οποία έχει ζητηθεί εμπρόθεσμα η νομιμοποίησή τους και παραμένουν σε εκκρεμότητα.

3. Στη συνέχεια η ερωτώσα Υπηρεσία επικαλείται σχετική αλληλογραφία που αφορά στο ανωτέρω ζήτημα, στην οποία διατυπώνονται η άποψη της ίδιας και της Γενικής Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, ότι αρμόδια Υπηρεσία για την ως άνω θεώρηση των τεχνικών στοιχείων των μελετών είναι η κατά τόπον αρμόδια Περιφέρεια, και της Περιφέρειας Αττικής, η οποία αποποιείται την ως άνω αρμοδιότητα.

Κατόπιν τούτων, υποβλήθηκε το παρόν ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στα άρθρα 14 παρ.1,18 παρ.1 και 2, 24 παρ.1 και 27 παρ. 9 και 10 του ν. 2971/2001 Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις (Α' 285), όπως ίσχυαν μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4607/2019, που τροποποίησε τα ανωτέρω άρθρα, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 14 Παραχώρηση αιγιαλού, παραλίας για την εκτέλεση έργων

«1. Η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου, ή του πυθμένα, για την εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν εμπορικούς, βιομηχανικούς, συγκοινωνιακούς, λιμενικούς ή άλλου είδους σκοπούς, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά τη διαδικασία που προβλέπει η επόμενη παράγραφος. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει και απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών των έργων αυτών. Η διαδικασία αυτή απαιτείται και για τα έργα του Δημοσίου στους παραπάνω χώρους 2. α) Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία συνοδεύεται από τεχνικό φάκελο σύμφωνα με το άρθρο 8 της κοινής απόφασης (ΚΥΑ) 69269/5387/24.10.90 (ΦΕΚ 678 Β) των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών. β) Η Κτηματική Υπηρεσία διαβιβάζει μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός το σχετικό φάκελο στους παρακάτω αναφερόμενους για να διατυπώσουν μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών τη γνώμη τους, κατά τις αρμοδιότητες καθενός για την εκτέλεση των έργων: 1) Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Διεύθυνση Χωροταξίας και Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού ή τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος - Χωροταξίας της αρμόδιας Περιφέρειας (σε τρία αντίγραφα) για την προέγκριση χωροθέτησης. 2) Γ.Ε.Ν. (σε δύο αντίγραφα) 3) Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. 4) Νομαρχιακή Επιτροπή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (Ν.Ε.ΧΩ.Π.). 5) Υπουργείο Πολιτισμού (σε τρία αντίγραφα). 6) Ε.Ο.Τ. 7) Υπουργείο Γεωργίας για έργα σε λιμένες και ποταμούς, ως και για την κατασκευή αλιευτικού καταφυγίου με σκοπό την προστασία επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών. 8) Δημοτικό Συμβούλιο του οικείου Ο.Τ.Α. 9) Το Υπουργείο Ανάπτυξης, όταν πρόκειται για παραχώρηση αιγιαλού σε βιομηχανικές μονάδες, εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών και σε επιχειρήσεις μεταλλευτικών, λατομικών και

βιομηχανικών ορυκτών. 10) Το Υπουργείο Αιγαίου για τις περιοχές της αρμοδιότητάς του. γ) Μετά την προέγκριση χωροθέτησης και τη διατύπωση των γνώμων της προηγούμενης περίπτωσης β' εκπονείται και εγκρίνεται η μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ 69269/5387/24.10.1990 (ΦΕΚ 678 Β). Ακολουθώντας μετά από γνώμη του Γ.Ε.Ν., για θέματα εθνικής άμυνας και ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, γνώμη του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για λόγους ορθολογικής ναυτιλιακής ανάπτυξης, προστασίας αιγιαλού, παραλίας, ελέγχου και ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και συγκοινωνίας και γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού για λόγους προστασίας αρχαίων, εγκρίνεται αρμοδίως η οριστική μελέτη, κατά τη σύνταξη της οποίας λαμβάνονται υπόψη υποχρεωτικά οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι. Γνώμες διατυπώνονται το αργότερο εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών. Η εγκεκριμένη οριστική μελέτη με τις ανωτέρω γνώμες διαβιβάζεται στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης. 3. Επιτρέπεται κατά τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, θάλασσας ή πυθμένα και: α) για σκοπούς κοινωφελείς ή αναβάθμισης του περιβάλλοντος εφόσον τα έργα εκτελούνται από το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, β) για ναυταθλητικά έργα βάσει μελετών, που έχουν εγκριθεί από τη ΓΓΑ, γ) για έργα εξυπηρετήσεως υδατοκαλλιέργειών, δ) για ερευνητικούς σκοπούς και ε) για προσαμμωτικά έργα ή έργα ανάπτυξης από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή από ξενοδοχειακές τουριστικές μονάδες στο χώρο που βρίσκεται μπροστά από αυτές...».

Άρθρο 18 Ζώνη λιμένα

«1. Σε κάθε παράκτια περιοχή, όπου κατά τις κείμενες διατάξεις συντρέχει λόγος δημιουργίας ή επέκτασης λιμένα, καθορίζεται έκταση ξηράς και θάλασσας, συνεχής ή διακεκομμένη στην οποία ο αρμόδιος φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα μπορεί να εκτελέσει, σύμφωνα με τις διατάξεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί λιμενικών ταμείων και στα πλαίσια ανάπτυξης του λιμενικού δυναμικού της χώρας, έργα που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση της εμπορικής, επιβατικής, ναυτιλιακής, τουριστικής και αλιευτικής κίνησης και γενικότερα της εύρυθμης λειτουργίας του λιμένα. Η έκταση αυτή καλείται Ζώνη λιμένα και διακρίνεται σε χερσαία και θαλάσσια. 2. Τα έργα της προηγούμενης παραγράφου εκτελούνται με

απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας¹ μετά από σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Εμπορικής Ναυτιλίας, Πολιτισμού και του Γ.Ε.Ν.... Η εγκεκριμένη οριστική μελέτη των έργων αποστέλλεται αμέσως μετά την έγκρισή της με ευθύνη του αρμόδιου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία».

Άρθρο 24 Παραχωρήσεις χώρων ζώνης λιμένα

«1. Επιτρέπεται ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα με απόφαση της διοίκησής του, που εγκρίνεται, ..., από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας², να παραχωρεί, με αντάλλαγμα και για ορισμένο χρονικό διάστημα, τη χρήση χώρων που βρίσκονται μέσα στη Ζώνη λιμένα.... Στην απόφαση παραχώρησης καθορίζεται το αντάλλαγμα για τη χρήση των ανωτέρω χώρων, καθώς και οι λοιποί όροι της παραχώρησης».

Άρθρο 27 Προστασία αιγιαλού, παραλίας και άλλων χώρων

«9. Για έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 και έχουν γίνει πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου στον αιγιαλό, την παραλία ή τη θάλασσα, χωρίς άδεια ή με υπέρβαση αυτής, είναι δυνατόν μετά από αιτιολογημένη κρίση της Διοίκησης, να εκδοθεί γι' αυτά η σχετική άδεια κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν παραβιάζονται οι ισχύουσες σχετικές διατάξεις, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις έκδοσης της άδειας αυτής και υποβληθεί προς τούτο αίτηση στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ισχύ του παρόντος νόμου [η οποία παρατάθηκε στη συνέχεια, βλ. άρθρα 46 παρ. 16 του ν. 3220/2004, Α' 15, 15 του ν. 3554/2007, Α' 80, 113 παρ. 5 του ν. 3978/2011, Α' 137, και 226 του ν. 4072/2012, Α' 86]. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από τεχνική περιγραφή του έργου, τοπογραφικό διάγραμμα 1:500, φωτογραφίες και χάρτη της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου. Εντός περαιτέρω αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους απαιτείται, για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών επί της πιο πάνω αίτησης, η υποβολή των δικαιολογητικών, που προβλέπονται από το άρθρο 14. Για τη νομιμοποίηση των πιο πάνω έργων καταβάλλεται προηγουμένως η αποζημίωση για την αυθαίρετη χρήση του αιγιαλού ή παραλίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις 10. Προκειμένου για έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 τα

¹ (κρατικής)

² (κρατικής)

οποία έχουν κατασκευαστεί στον αιγιαλό, την παραλία ή τη θάλασσα μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., η κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση έκδοσης της σχετικής άδειας μπορεί να υποβληθεί μέσα σε δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου».

5. Στα άρθρα 3, 186 και 280 του ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης (Α' 87) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3 Σύσταση και συγκρότηση περιφερειών

«1. Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης....»

Άρθρο 186

«Ι. α. Τα όργανα των περιφερειών ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οριοθετείται από τις σχετικές διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης. β....».

ΙΙ. Οι αρμοδιότητες των περιφερειών, αφορούν τους τομείς:

«ΣΤ. Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως: 3. Ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρηση συγκοινωνιακών, αντιπλημμυρικών, κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών και λιμενικών έργων.... 10. Η θεώρηση και έγκριση των μελετών ιδιωτικών λιμενικών έργων».

« ΙΙΙ. Οι αρμοδιότητες των περιφερειών ασκούνται από 1.1.2011, εκτός εκείνων του τομέα Α' (Προγραμματισμού - Ανάπτυξης) υπ' αριθμούς 1 έως και 31, του υποτομέα Διαχείρισης Υδάτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στον τομέα Γ' (Φυσικών πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας) και του τομέα ΣΤ' (Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος) υπ' αριθμούς 1 έως 12 του παρόντος άρθρου, οι οποίες ασκούνται από την 1.7.2011».

Άρθρο 280 Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένης Διοίκησης

«Ι. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν τις αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, ..., όπως αυτές καθορίζονταν στον ιδρυτικό τους νόμο 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α), καθώς και στους μεταγενέστερους ειδικούς νόμους και στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, όπως ισχύουν, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 του παρόντος νόμου, στις περιφέρειες. ΙΙ...ΙΙΙ. Οι αρμοδιότητες του τομέα Α' (Προγραμματισμού-Ανάπτυξης).... και οι αρμοδιότητες του τομέα ΣΤ' (Έργων - Χωροταξίας- Περιβάλλοντος) υπ' αριθμ. 1 έως 12 του

άρθρου 186 του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ασκούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις μέχρι 30.6.2011...».

6. Με τις διατάξεις των άρθρων 23 επ. του ν. 4607/2019 ι. Κύρωση της Συμφωνίας...iv.Τροποποίηση του ν. 2971/2001 και άλλες διατάξεις (Α'65), τροποποιούνται άρθρα του ν.2971/2001, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα άρθρα 14, 24 και 27 αυτού. Ειδικότερα, με το άρθρο 33 του ν.4607/2019 τροποποιείται το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 και με το άρθρο 34 του ως άνω νόμου προστίθεται άρθρο 14^Α στο οποίο προβλέπεται αδειοδότηση παραχώρησης χρήσης υφιστάμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής κατασκευών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μέσα σε δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (24-4-2019), για την αδειοδότηση δε, ακολουθείται η διαδικασία των παραγράφων 6 επ. του άρθρου 14 του νόμου. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 14 ορίζεται η διαδικασία αδειοδότησης, στην οποία προβλέπεται ρητά ότι η αίτηση του ενδιαφερόμενου προς την Κτηματική Υπηρεσία περιέχει, εκτός των άλλων, την εγκεκριμένη από την Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας οριστική μελέτη του έργου, συνοδευόμενη από τη σύμφωνη γνώμη των φορέων της παραγράφου 8, εκτός αν αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Με το άρθρο 39 του ως άνω νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 27 του ν. 2971/2001 και προβλέπεται ότι τα πάσης φύσεως κτίσματα, τα οποία έχουν εν όλω ή εν μέρει κατασκευασθεί στον αιγιαλό, την παραλία και στους χώρους Ζώνης Λιμένα, χωρίς σχετική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11,12, 12^Α, 13, 13^Α, 14 και 16 θεωρούνται παράνομα και κατεδαφίζονται, ανεξάρτητα από το χρόνο κατασκευής τους ή της χρήσης τους, προς τούτο δε ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας εκδίδει πρωτόκολλο κατεδάφισης κατά τις ειδικότερες διακρίσεις του νόμου (παρ.4 επ.).

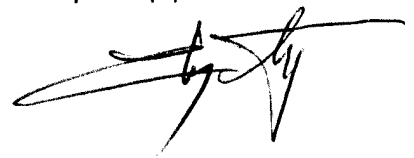
Τέλος, με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 4607/2019 ορίζεται ότι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, αιτήσεις για τη διατήρηση έργων και κατασκευών και περαιτέρω παραχώρηση, εξετάζονται κατά τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής τους (παρ.2). Το ίδιο ισχύει και για τις εκκρεμείς κατά την ημέρα δημοσίευσης του ν.4607/2019 αιτήσεις των παραγράφων 9 και 10 του ν. 2971/2001, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το νέο νόμο, οι οποίες εξετάζονται κατά τις προϊσχύσασες διατάξεις

(παρ.7). Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να εξετασθεί η αίτησή του με τις διατάξεις του νέου νόμου υποβάλλει σχετικό αίτημα εντός τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την έναρξη ισχύος του (παρ.2 και 7).

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Από τις διατάξεις του ν.2971/2001 συνάγονται τα εξής: (Α) Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του α.ν. 2344/1940 και 2 του ν. 2971/2001 και του άρθρου 967 του Αστικού Κώδικα [ΑΚ], ο αιγιαλός, η παραλία και οι λιμένες περιλαμβάνονται στα κοινόχρηστα πράγματα, τα οποία προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, η διαχείρισή τους δε αντιδιαστέλλεται από τη διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας. Με το άρθρο 970 του ΑΚ τίθεται μάλιστα βασικός κανόνας του δημοσίου δικαίου-που επαναλαμβάνεται και στον ν. 2971/2001-κατά τον οποίο η, με βάση συγκεκριμένες διατάξεις, παραχώρηση από την οικεία διοικητική αρχή ιδιαιτέρων δικαιωμάτων επί κοινοχρήστων πραγμάτων, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, είναι νόμιμη μόνον εάν και εφόσον, και μετά την παραχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων, εξακολουθεί να εξυπηρετείται ή τουλάχιστον να μην αναιρείται η κατά τον προορισμό του πράγματος κοινή χρήση αυτού (βλ. ΣτΕ 2685/2010, πρβλ. ΣτΕ 894/2008 Ολομ). (Β) Περαιτέρω, συνάγεται ότι αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές εν γένει, που ανεγείρονται εν όλω ή εν μέρει εντός του αιγιαλού ή της παραλίας, κατεδαφίζονται υποχρεωτικώς. Οι διατάξεις αυτές, ειδικές σε σχέση με τις γενικές διατάξεις περί αυθαιρέτων κατασκευών, αποσκοπούν στην άμεση και αποτελεσματική προστασία του αιγιαλού και της παραλίας και επιβάλλουν την αποκατάσταση της μορφής τους, η οποία έχει αλλοιωθεί με την χωρίς άδεια ανέγερση πάσης φύσεως τεχνικού έργου, κτίσματος ή κατασκευάσματος, ώστε να εξακολουθήσουν να επιτελούν τον κατά τα ανωτέρω προορισμό τους ως κοινόχρηστα πράγματα (βλ. ΣΕ 826/2009, 1931/2008 κ.ά.). (Γ) Εξάλλου, με βάση τις διατάξεις τόσο του προϊσχύσαντος α.ν. 2344/1940, όσο και του ν. 2971/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 137 παρ. 1 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, οι χώροι που περιλαμβάνονται στη χερσαία ζώνη λιμένα δηλαδή ο αιγιαλός και οι συνεχόμενοι, αναγκαίοι για τη λειτουργία του λιμένα, παραλιακοί χώροι, αποτελούν κοινόχρηστους χώρους, που προορίζονται μόνο για έργα και

εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν την εμπορική, επιβατική, ναυτιλιακή, τουριστική και αλιευτική κίνηση και γενικότερα τις λειτουργικές ανάγκες του λιμένα και, επομένως, παραχώρηση χώρου εντός της ζώνης αυτής για την εξυπηρέτηση των ανωτέρω αναγκών είναι επιτρεπτή, με απόφαση του φορέα διοίκησης του λιμένα ύστερα από έγκριση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας³ και σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων οργάνων κατά το άρθρο 24 του ν. 2971/2001, (βλ. ΣΤΕ 2913/1968, 1358/2001, 3397/2001, 2500/2009, 4336/2011, 2448/2017 πρβλ. ΣΕ 2088/2003). Τυχόν απαιτούμενες οικοδομικές άδειες εκδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 2987/2002, από τις κατά τόπους πολεοδομικές υπηρεσίες, ύστερα από έγκριση της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής [ΓΓΛΠ] του ΥΕΝ και πάντως πριν από την άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής, που προβλέπεται στο άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 2971/2001 (ΣΤΕ 3109/2015, 4336/2011, 2274/2011 πρβλ. ΣΤΕ 2500/2009).

Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων που παρατίθενται ανωτέρω, το άρθρο 27 παρ. 1 και 2 του ν. 2971/2001 εφαρμόζεται και για την κατεδάφιση και απομάκρυνση κτισμάτων και άλλων κατασκευών, καθώς και για την άρση πάσης φύσεως επεμβάσεων από τον κοινόχρηστο χώρο της χερσαίας ζώνης λιμένα, η οποία κατά το νόμο περιλαμβάνει τον αιγιαλό και συνεχόμενους παραλιακούς χώρους, είτε οι κατασκευές και οι επεμβάσεις αυτές ήταν εξαρχής αυθαίρετες είτε κατέστησαν αυθαίρετες εκ των υστέρων, λόγω ανάκλησης της πράξης παραχώρησης δυνάμει της οποίας κατασκευάσθηκαν ή λόγω λήξης του χρόνου ισχύος της.

8. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 3, 280 παρ. I και III, 186 παρ. II περ. ΣΤ παρ. 3 και 283 παρ. 4 του ν. 3852/2010, προκύπτει ότι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν, από την έναρξη της λειτουργίας τους, τις αρμοδιότητες των καταργούμενων με το άρθρο 283 παρ. 4 του νόμου αυτού κρατικών Περιφερειών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 186, οι οποίες περιέρχονται στις αυτοδιοικητικές Περιφέρειες, που κατά τον νόμο αυτό, συνιστούν πλέον οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων, οι οποίες περιέρχονται στην αυτοδιοικητική Περιφέρεια περιλαμβάνονται και αυτές του σχεδιασμού, μελέτης, κατασκευής και συντήρησης λιμενικών έργων. Οι αρμοδιότητες αυτές, κατά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου (ανωτ. άρθρα 186 παρ. III, 280 παρ. III), περιέρχονται στις

³ (κρατικής)

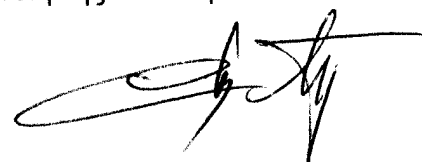
Περιφέρειες από 1-7-2011, ενώ μέχρι την ημερομηνία αυτή (30-6-2011) ασκούνται από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (ΣΤΕ Ε.Α.690/2011, ΣΤΕ 652/2017, ΣΤΕ Τριμελούς Συμβουλίου ν. 3068/2002, 9/2017).

Κατόπιν τούτων, η αυτοδιοικητική Περιφέρεια, η οποία ασκεί από 1-7-2011 τις αρμοδιότητες σχεδιασμού, μελέτης, κατασκευής και συντήρησης λιμενικών έργων, είναι η μόνη αρμόδια Υπηρεσία για την ολοκλήρωση των εκκρεμών διαδικασιών, οι οποίες σχετίζονται με τα εν λόγω έργα (ΝΣΚ 231/2017).

Εξάλλου, όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο 186 παρ. II περ. ΣΤ αρ.10 του ν.3852/2010, η αρμοδιότητα θεώρησης και έγκρισης μελετών ιδιωτικών λιμενικών έργων έχει ανατεθεί στις αυτοδιοικητικές περιφέρειες. Τούτο προκύπτει και από το άρθρο 280 III του ως άνω νόμου, όπου η ως άνω αρμοδιότητα αναφέρεται ως μία από τις αρμοδιότητες που από 1-7-2011 ασκούνται από τις Περιφέρειες αντί των έως τότε αρμοδίων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, από τις οποίες ασκείτο μέχρι τις 30-6-2011, ενώ μέχρι τον ν. 3852/2010 η ως άνω αρμοδιότητα ανήκε στις τέως κρατικές περιφέρειες (πρβλ. ΣΤΕ 2220/2008). Εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει, η αρμοδιότητα θεώρησης και έγκρισης μελετών ιδιωτικών λιμενικών έργων που γίνονται στον αιγιαλό ανήκει επίσης στην αυτοδιοικητική περιφέρεια (βλ. έγγραφο Υπουργείου Εσωτερικών 40788/7-12-2011).

Περαιτέρω, η καθιέρωση με το ν.3852/2010 αφενός καθολικής αρμοδιότητας των αυτοδιοικητικών Περιφερειών στον τομέα Έργων, αφετέρου τεκμηρίου αρμοδιότητας υπέρ των αυτοδιοικητικών Περιφερειών, για όσες από τις αρμοδιότητες των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων δεν ρυθμίστηκε, με ειδική διάταξη, η μεταβίβαση σε άλλο φορέα, είχε ως συνέπεια οι μέχρι τότε αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, για την έγκριση της μελέτης κατασκευής, με δαπάνη του ιδιώτη-κυρίου του κτήματος των αναγκαίων προστατευτικών τεχνικών έργων στον αιγιαλό, την παραλία ή στη θάλασσα αλλά και για τον έλεγχο και την επιβεβαίωσή της, σύμφωνα με τη μελέτη, κατασκευής των έργων, να περιέλθουν, ενιαία, στις αυτοδιοικητικές Περιφέρειες (πρβλ. ΝΣΚ210/2017). Ενόψει των ανωτέρω η αρμοδιότητα κατά το στάδιο της κατασκευής των έργων, ανήκει στην Υπηρεσία Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας, η οποία, άλλωστε, έχει εγκρίνει και τη μελέτη κατασκευής τους.

9. Εξάλλου, όπως έχει κριθεί (βλ. ΣΤΕ 372/2019, 1679/2015), κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 2971/2001, η διαδικασία νομιμοποίησης αυθαίρετων

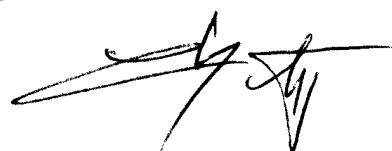
κατασκευών στον αιγιαλό, την παραλία ή τη θάλασσα, που έχουν ανεγερθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δηλαδή πριν τις 20.12.2001, κινείται με την υποβολή προς την οικεία Κτηματική Υπηρεσία σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο, με την οποία συνυποβάλλονται τα οριζόμενα στον νόμο δικαιολογητικά (άρθρο 27 παρ. 9 εδ. β' του ν. 2971/2001). Στη συνέχεια, εφόσον η Κτηματική Υπηρεσία κρίνει με πράξη της ότι πληρούνται, κατ' αρχήν, οι νόμιμες προϋποθέσεις, οι οποίες τάσσονται από το άρθρο 14 παρ. 1 του ίδιου νόμου, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 27 παρ. 9, δηλαδή ότι έχουν υποβληθεί τα κατά τον νόμον δικαιολογητικά και ότι πρόκειται για σημαντικό έργο που εξυπηρετεί εμπορικό, βιομηχανικό, συγκοινωνιακό, λιμενικό ή άλλου είδους σκοπό, προβλεπόμενο από την ισχύουσα νομοθεσία, κατά τρόπο ώστε να απαιτείται να κριθεί το αίτημα από τον Υπουργό Οικονομικών, επιβάλλεται η τήρηση της οριζόμενης στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου διαδικασίας, η οποία προβλέπεται για κάθε έργο που πραγματοποιείται στο χώρο του αιγιαλού ύστερα από σχετική παραχώρηση δικαιώματος χρήσης. Προς τούτο παραπέμπεται η υπόθεση από την Κτηματική Υπηρεσία στις συναρμόδιες να γνωμοδοτήσουν υπηρεσίες του άρθρου 14 παρ. 2, και ειδικότερα στην αρμόδια για την προέγκριση χωροθέτησης και ήδη προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (άρθρο 2 παρ.1 υποπαρ. δ' του ν. 3010/2002) διοικητική αρχή και στις συναρμόδιες να γνωμοδοτήσουν υπηρεσίες ή στις υπηρεσίες που ασκούν κατά τον κρίσιμο χρόνο τις σχετικές αρμοδιότητες, μετά την τήρηση δε της διαδικασίας αυτής και την εκπόνηση της σχετικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η τελική απόφαση επί του αιτήματος νομιμοποίησης ανήκει στον αρμόδιο για την παραχώρηση της χρήσης Υπουργό Οικονομικών (πρβλ. ΣτΕ911/2017, 3659/2013, 4468/2010). Η περιβαλλοντική αδειοδότηση προβλέπεται ως ένα από τα δικαιολογητικά της σχετικής διαδικασίας, η οποία ολοκληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά την έκδοση της οποίας εξετάζεται εάν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις του ν.2971/2001(ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις κλπ).

Ενόψει δε και των κατ' αρχήν διακριτών εξουσιών κάθε Υπουργείου, όπως καθορίζονται από το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, δεν είναι επιτρεπτό, κατά τη συγκεκριμένη διαδικασία, η αρνητική γνώμη ή μη γνώμη οποιουδήποτε φορέα να αποτελεί απόλυτο εμπόδιο για την πρόοδο και την τυχόν ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας.

Οι διατάξεις του ν. 2971/2001 ως ειδικές σε σχέση με τις γενικές διατάξεις περί αυθαίρετων κατασκευών, αποσκοπούν στην άμεση και αποτελεσματική προστασία του αιγιαλού και της παραλίας και στην αποκατάσταση της μορφής τους, η οποία έχει, τυχόν, αλλοιωθεί με την χωρίς άδεια ανέγερση εντός αυτών πάσης φύσεως τεχνικού έργου, κτίσματος ή κατασκευάσματος. Εξάλλου, ο νόμος επιτάσσει την κατεδάφιση των κτισμάτων που κατασκευάσθηκαν ή κατασκευάζονται αυθαίρετως στον αιγιαλό ή την παραλία, χωρίς την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία περί αιγιαλού διοικητική άδεια, ανεξαρτήτως του μόνιμου ή μη χαρακτήρα τους και του χρόνου ανέγερσής τους (πρβλ. Σ.Τ.Ε. 3354/2014 7μ., 1549/2009, 4222/2005, 3739/2005, 126/2005, 3793/2004 κ.ά.), αρκεί δε ο καθορισμός παραλίας για να χαρακτηριστεί κτίσμα ευρισκόμενο εντός της ζώνης αυτής ως αυθαίρετο και κατεδαφιστέο, εφόσον το κτίσμα έχει ανεγερθεί χωρίς άδεια (πρβλ. 3354/2014 7μ., 4587/2011, 2274/2011, 2598/2005, 680/2002, 1638/2001, πρβλ. και άρθρο 27 του ν. 2971/2001, Α'285).

10. Στην εξεταζόμενη περίπτωση το ζήτημα που ανέκυψε αφορούσε την νομιμοποίηση ιδιωτικού λιμενικού έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ.9 του ν. 2971/2001, στο πλαίσιο της οποίας απαιτείτο η θεώρηση από αρμόδιο όργανο, του τεχνικού φακέλου του έργου, που περιλαμβάνει τεχνικά στοιχεία, όπως τοπογραφικά διαγράμματα και τεχνικές εκθέσεις.

Από την επισκόπηση των διατάξεων του ν. 3852/2010, αλλά και της αλληλογραφίας που έχει ανταλλαγή μεταξύ των υπηρεσιών προκύπτει ότι η αρμοδιότητα για τη θεώρηση και έγκριση μελετών κατασκευής ιδιωτικών λιμενικών έργων ανήκει στην αυτοδιοικητική Περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 186 παρ. ΣΤ' περ.10 του ν. 3852/2010, ενώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ.9 του ν. 2971/2001 για τη νομιμοποίηση (εκ των υστέρων αδειοδότηση) ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 που προβλέπει την έγκριση και θεώρηση της οριστικής μελέτης. Είναι, επίσης, προφανές ότι στη νομιμοποίηση δεν τίθεται ζήτημα έγκρισης της μελέτης, αλλά θεώρησης των διαγραμμάτων και των τευχών που αφορούν τα προς νομιμοποίηση έργα (βλ. με αριθ. πρωτ. ΑΤΝΕΔΕ 0020437 ΕΞ 2016/20-12-2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας, με αριθ. πρωτ. 1158/2-5-2014 έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Δυτικής Αττικής, με αριθ. πρωτ. Δ10Β1041454/6026/5-3-2014 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για τη νομιμοποίηση εγκαταστάσεων στη ζώνη αιγιαλού που εξυπηρετούν πλωτή

μονάδα πάχυνσης θαλασσινών ψαριών στη θέση «Όρμος Σταυρολιμιώνα», Δήμου Ξηρομέρου Ν. Αιτωλοακαρνανίας της εταιρείας Α...Α.Ε.» και με αριθ. πρωτ. 98 /5-1-2015 όμοια απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για τη νομιμοποίηση εγκαταστάσεων στη ζώνη αιγιαλού που εξυπηρετούν την εταιρεία «ΕΛ.ΠΕ. Α.Ε.» στις περιοχές παραλία Ασπροπύργου στον Δήμο Ασπροπύργου και Πάχης, Αγίας Τριάδας και Περάματος στο Δήμο Μεγάρων).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ.9 και 10 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001, η τελική απόφαση επί του αιτήματος νομιμοποίησης ανήκει στον αρμόδιο για την παραχώρηση της χρήσης Υπουργό Οικονομικών, ενώ η περιβαλλοντική αδειοδότηση προβλέπεται ως ένα από τα δικαιολογητικά της σχετικής διαδικασίας, η οποία ολοκληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά την έκδοση της οποίας εξετάζεται εάν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις του ν.2971/2001(ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις κλπ).

Στην περίπτωση των δημοσίων λιμενικών έργων, η θεώρηση της τεχνικής μελέτης του έργου ανήκει στην αρμοδιότητα, εκτός αν άλλως ορίζεται ειδικά, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία ή τη συντάσσει η ίδια είτε ασκεί τη διοίκηση της εκάστοτε συναφθείσας σύμβασης, σε περίπτωση που αυτή εκπονείται από ιδιώτη μελετητή.

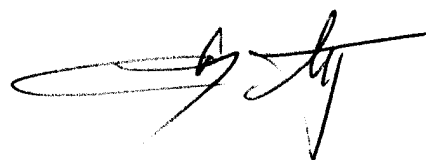
Για τα έργα της παρ.9 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001, τα οποία έχουν κατασκευασθεί από φορείς του δημοσίου τομέα, η σύνταξη της τεχνικής περιγραφής και του τοπογραφικού διαγράμματος που συνοδεύει την αίτηση για την έκδοση άδειας γίνεται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του αιτούντος φορέα.

Εξάλλου, η δυνατότητα νομιμοποίησης παρέχεται για έργα με τα οποία εξυπηρετούνται οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του ν. 2917/2001 σκοποί, υπό την προϋπόθεση ότι, στις ιδιαίτερες συνθήκες που συντρέχουν σε κάθε περίπτωση, οι σκοποί αυτοί συνδέονται με επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι, κατ' εξαίρεση, υπερτερούν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της προστασίας του οικοσυστήματος της ακτής, που αποτελεί εξ ορισμού σημαντικό σκοπό δημοσίου συμφέροντος. Ενόψει τούτου, η ικανοποίηση του αιτήματος νομιμοποίησης αυθαίρετων κατασκευών στον αιγιαλό, την παραλία ή τη θάλασσα, η οποία είναι, κατά τα ανωτέρω, όλως κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, πρέπει

να είναι προϊόν κρίσης ειδικώς αιτιολογημένης. Το αυτό ισχύει, προδήλως, και για την απόφαση περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, που προηγείται της τελικής απόφασης του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2971/2001, και με την οποία τίθενται όροι περιοριστικοί, είτε στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης για εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού, είτε στο πλαίσιο της διαδικασίας "νομιμοποίησης" της λειτουργίας αυθαίρετων κατασκευών επί αιγιαλού, που είχαν γίνει πριν από την ισχύ του εν λόγω νόμου (πρβλ. ΣτΕ 747/2014).

11. Όπως, επίσης, με σαφήνεια προκύπτει από όσα προαναφέρθηκαν, λόγω του ειδικού χαρακτήρα των διατάξεων του άρθρου 27 παρ.9 του ν. 2971/2001 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. του ίδιου νόμου, σε σχέση με τις γενικές διατάξεις περί αυθαίρετων κατασκευών για την άμεση και αποτελεσματική προστασία του αιγιαλού, της παραλίας και του κοινόχρηστου χώρου της χερσαίας ζώνης λιμένα, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία οφείλει να εκδώσει πράξη με την οποία να βεβαιώνει ότι έχουν υποβληθεί τα οριζόμενα στον νόμο δικαιολογητικά του άρθρου 27 παρ. 9 εδ. β' του ν. 2971/2001 (τεχνική περιγραφή του έργου, τοπογραφικό διάγραμμα 1:500, φωτογραφίες και χάρτης της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου). Στη συνέχεια, η Κτηματική Υπηρεσία οφείλει να κρίνει με την πράξη της εάν, με βάση τα ανωτέρω δικαιολογητικά, πληρούνται, κατ' αρχήν, οι προϋποθέσεις οι οποίες τάσσονται από το άρθρο 14 παρ. 1 του ίδιου νόμου, δηλαδή, εάν πρόκειται για έργο που εξυπηρετεί λιμενικό σκοπό, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία και, εάν διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, είναι υποχρεωμένη να κινήσει το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας, διαβιβάζοντας αντίγραφα της αίτησης και των υποβληθέντων δικαιολογητικών στις συναρμόδιες να γνωμοδοτήσουν υπηρεσίες του άρθρου 14 παρ. 2, προκειμένου, μετά τη λήψη των γνωμοδοτήσεων και την υποβολή τους στον αρμόδιο για την κατ' ουσίαν εκτίμηση του περιεχομένου των γνωμοδοτήσεων και την παραχώρηση της χρήσης Υπουργό Οικονομικών, να εκδοθεί η τελική απόφαση επί του αιτήματος νομιμοποίησης.

Εξάλλου, όπως προαναφέρθηκε, οι χώροι που περιλαμβάνονται στη χερσαία ζώνη λιμένα αποτελούν κοινόχρηστους χώρους, οι οποίοι προορίζονται μόνο για έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τις λειτουργικές ανάγκες του λιμένα και, συνεπώς, παραχώρηση χώρου εντός της ζώνης αυτής είναι επιτρεπτή μόνο για την εξυπηρέτηση των ανωτέρω αναγκών και σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.

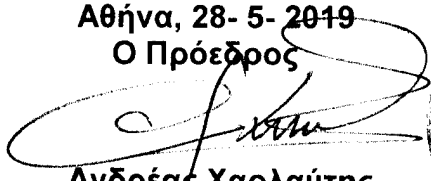
2971/2001. Επιπρόσθετα, η έκδοση άδειας οικοδομής για την κατασκευή έργων, της παραπάνω κατηγορίας, όταν αυτή απαιτείται, δεν αντικαθιστά την υποχρέωση έκδοσης της κατά το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 2971/2001 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού και του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού σε κάθε περίπτωση εκτέλεσης έργων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του λιμένα. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 27 παρ. 1 και 2 του ν. 2971/2001, η έκδοση πρωτοκόλλου κατεδάφισης αυθαίρετων κατασκευών και άρσης πάσης φύσεως επεμβάσεων από τον κοινόχρηστο χώρο της χερσαίας ζώνης λιμένα, ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας, η δε κατασκευή των έργων που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του λιμένα, πραγματοποιείται με την έκδοση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, κατά το άρθρο 18 παρ.2 του ν. 2971/2001.

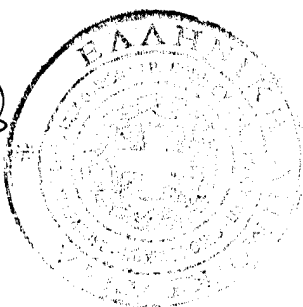
Κατά συνέπεια, λόγω της ειδικότητας των διατάξεων του ν. 2971/2001 οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται κατ' αποκλειστικότητα στις περιπτώσεις εκτέλεσης λιμενικών έργων σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σ' αυτές. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η αρμοδιότητα των οργάνων της Περιφέρειας για τη θεώρηση και έγκριση της μελέτης ιδιωτικού λιμενικού έργου και θεώρησης των τεχνικών στοιχείων αυτού.

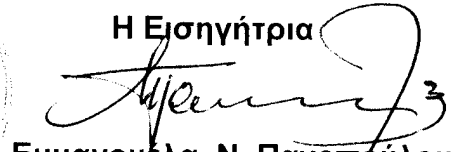
Απάντηση

12. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ότι φορέας της αρμοδιότητας για τη θεώρηση των τεχνικών στοιχείων των μελετών που αφορούν τη νομιμοποίηση ιδιωτικών λιμενικών έργων, είναι η Διεύθυνση Έργων της οικείας αυτοδιοικητικής Περιφέρειας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 28- 5- 2019
Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαούτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Εμμανουέλα Ν. Πανοπούλου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.